

TERHIN
KREIKKALAINEN ..

Liisa
Hännikäinen

KESÄ

TERHIN KREIKKALAINEN ..

Liisa
Hännikäinen

KESÄ

 KIDS

Liisa Hännikäinen

Terhin kreikkalainen kesä

SAGA Egmont

Terhin kreikkalainen kesä

Cover image: Shutterstock

Copyright © 1990, 2021 Liisa Hännikäinen and SAGA Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788726581744

1st ebook edition

Format: EPUB 2.0

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.sagaegmont.com

Saga is a subsidiary of Egmont. Egmont is Denmark's largest media company and fully owned by the Egmont Foundation, which donates almost 13,4 million euros annually to children in difficult circumstances.

1. Luku

Terhi aukaisi silmänsä. Merkillinen pauke kuului ulkoa ja seinä punersi vuoteen vieressä.

Terhi ponnahti istumaan. Valo häilyi verhojen takana ja hän kuuli, miten ihmiset puhuivat kovalla äänellä. Äiti ja isä olivat hereillä. Hän näki vanhempansa viereisestä huoneesta, missä he seisoivat ikkunassa.

Naapuritalo paloi.

Isä otti Terhin kainaloonsa ja alkoi selittää, miten heillä ei ollut mitään hätää koska asuivat kivitalossa. Ulkona ei edes tuullut.

- Eivät kai nuo männyt syty palamaan, äiti sanoi, mutta isä tuhahti ettei ollut vaaraa vaikka kipunoita lenteli. Puut olivat heidän talostaan kaukana. Palokunnalla oli tilanne hallussa koska sillä oli tikasauto ja nostolava.

Terhi katseli palomiehiä. Niitä liikkui kaikkialla talon ympärillä. Voimakas vesisuihku lensi rikkoutuneesta ikkunasta päin liekkejä, mutta tuli ei laantunut. Paksun savun yli näkyi kirkas kuu. Ulkona oli varmaan kylmää, sillä maa oli jäässä.

- Se on ihan kuivaa puuta, äiti sanoi.

- Vanha talo, isä totesi. - Semmoisessa on sahanpurua eristeenä. Enää ei rakenneta tuolla tavoin.

- Sinä palellutat jalkasi, äiti sanoi Terhille. - Mene vaikka meidän sänkyyn.

- Anna joku kirja, Terhi sanoi, - ei tässä kuitenkaan voi nukkua.

- Laita silmät kiinni, äiti sanoi, - niin kyllä uni tulee.

Terhi nousi polvilleen katsomaan. Palavia kappaleita lensi ilmassa ja ne putosivat lähelle puuaitaa. Kipinäsade ryöppysi pitkin mäntyjen oksia. Yläkerran ikkuna räjähti ja liekit löivät kohti kattoa kunnes se alkoi palaa.

- Voi hyvä ihme, äiti sanoi. - Mitä me tehdään, jos joudutaan tästä lähtemään.

Isä tuli Terhin luo.

- Mitä sinä lukisit, hän kysyi.

- Härkätanssia, Terhi vastasi. - Sitä jonka toit matkaltasi.

Kirja sisälsi paljon suuria värikuvia, mutta se oli kirjoitettu englanniksi. Isä oli lukenut sitä hänelle ja kertonut kuvista. Kirja oli muisto isän stipendimatkalta. Ateenan teatterifestivaaleista riitti puhumista pitkäksi aikaa. Kaikki eivät kuitenkaan pitäneet isän apurahasta, sillä äidin työtoveri oli kitkerä ja puhui köyhänavusta, jota veronmaksajien täytyi antaa joutaviin asioihin. Äiti yritti puolustaa. Isästä se oli turhaa, kun hän ei ihmisten mielestä tehnyt muuta kuin laiskotteli. Semmoisille ei tarvinnut puhua mitään, eivät ne kuitenkaan käsittäneet.

- Sille ihmiselle tekisi hyvää nähdä muutakin kuin tätä kaupunkia, isä tuhahti.

Terhi huokasi ja avasi kirjan.

Miten kaunis häränpää olikaan. Se oli veistetty sinertävästä kivistä, mutta sieraimiin oli käytetty simpukankuorta. Silmät olivat elävännäköiset. Isä selitti niitten olevan vuorikristallia.

- Olsit antanut jonkun muun, äiti kuului sanovan. -
Vaikka satukirjan. Tuollaisia katselee.

- Anna katsoa, isä sanoi. - Ei hän siitä miksikään pahene.

- Ei muutkaan lapset tuommoista ole harrastaneet, äiti jankutti, - mutta sinähän sen päähän kaikenlaista ajat.

Terhi käänsi sivua. Siinä oli käärmejumalatar, jota äiti yli kaiken inhosi. Isä kertoi että patsas oli hyvin vanha. Se oli löydetty Knossoksen palatsin raunioista.

Terhi yskäisi. Inhottava kutina levisi kurkussa ja hänen täytyi nousta ylös. Oli pakko yskiä. Rintaan koski ja kurkku tuli kipeäksi, mutta lopettaa ei voinut. Häntä oli käytetty lääkäriissä. Yskänlääkkeet olivat kamalia, sillä niistä ärtyi vatsa kipeäksi. Eivätkä ne edes auttaneet. Hän yski varsinkin öisin ja nukkui huonosti.

- Mitä ne lääkärit oikein tekee, isä hermostui. - Tyttö on yskinyt toista kuukautta eikä mitään apua ole pillereistä tai tököteistä.

- Kyllä minä parhaani olen tehnyt, äiti alkoi hermostua.

- En minä sinua syytä, isä sanoi ja kietoi kätensä äidin hartioille. - Tämä kamala kesä vaan suututtaa. Pelkkää kylmyyttä ja sadetta.

- Ei kai sinulla siihen ole aihetta, äiti tokaisi. - Pääsit itse ainakin lämpöön.

Se oli teatterimatkasta. Äiti jaksoi pauhata, kun hänen mielensä olisi tehnyt mukaan. Työstä ei saanut kuitenkaan lomaa eikä heillä ollut rahaakaan, kun piti maksaa vekseli. Isä oli Ateenassa pari viikkoa. Hän palasi ruskeana ja iloisena, sillä hän oli saanut vaihtelua, sanoi äiti.

- Minä annan tytölle hunajaa, isä sanoi ja haki purkin. Sen kyljessä oli hilpeännäköinen mehiläinen, joka kanto kukkakoria ja suurta männynkäpyä. Isä sanoi hunajaa paremmaksi kuin yskänlääkkeet.

- Tyttö on niin huonokuntoisen näköinen, äiti sanoi, - kun ei saa nukutuksi öisin.

Äiti tuli kohentamaan peitettä ja silitti Terhin tukkaa. Vanhemmat istuivat hänen vuoteensa reunalla. Terhi tunsi miten huolissaan ne olivat ja tarttui molempia kädestä. Hän ei vaihtaisi isää eikä äitiä, ei koskaan. Ei ainakaan tuttaviansa vanhempiin.

Ulkoa kuului edelleen surinaa ja paukahduksia. Terhiä alkoi nukuttaa kovasti. Hän avasi silmänsä. Isä istui

edelleen vuoteenlaidalla ja katseli häntä. Siihen oli hyvä nukkua.

Yöllä Terhi näki unta härästä, jonka kanssa hän pakeni liekkejä ja maan tärinää. Hän ei ollut peloissaan. Oli pimeää ja kaukaa kuului jyrinää, joka lähestyi. Suuta kuivi. Terhi alkoi yskiä ja heräsi siihen. Äiti oli juuri tulossa huoneeseen. Piti nousta kouluun vaikkei olisi jaksanut.

- Minä haluan nukkua, Terhi sanoi.

- Teillä on kuvaamataitoa ensimmäisellä tunnilla, äiti selitti. - Sitä jaksaa tehdä väsyneenäkin. Sano opettajalle tulipalosta.

Teetä juodessaan Terhi kertoi unestaan.

- Sitä näkee kaikenlaista, kun lukee tuollaisia kirjoja, äiti sanoi ja hoputti kiirehtimään. - Lukemaan oppiminen olisi tärkeämpää.

- Älä aina siitä, Terhi sanoi ja jätti teen.

Vielä bussipysäkilläkin Terhi oli vihainen. Kyllä hän olisi lukenut, mutta kun oli luki-häiriö. Äidin ei tarvinnut siitä muistuttaa. Luku- ja kirjoitushäiriö. Äidistä ei muulla ollut merkitystä.

Kun on luki-häiriö ja käy erityiskoulua, niin ei se koko maailma ole, Terhi ajatteli.

2. Luku

Anneli oli heillä, kun Terhi tuli koulusta. Hänellä oli uusi puku. Äiti ihmetteli koko ajan, miten Anneli oli raaskinut niin kalliin ostaa.

- Konkurssiin minä tästä vielä menenkin, Anneli nauroi, -
mutten voinut olla ostamatta, kun sain edullisesti.

Hän pyörähti Terhin edessä niin, että leveät helmat heilahtivat ja hame levisi laajalle.

- Se on ihana, Terhi sanoi.

- Ja ihana on hintakin, äiti totesi. - Kyllä vielä kadut.

- Kadun jo nyt, Anneli sanoi, - mutta ihmisen elämässä pitää olla muutakin kuin työ ja koti. Minä nautin tästä. Tulee niin tyttömäinen olo, kun helmat heiluvat.

- Se on kivan ruskea, Terhi sanoi.

- Maitokaakaon värinen, Anneli selitti, - mutta nyt pitäisi saada tähän sopivat kengät ja korvakorut.

Hän istahti takaisin keittiöntuoliin.

- Miten koulussa meni, äiti kysyi.

- Ihan hyvin, Terhi sanoi ja otti laukkunsa.

- Oliko lukemista, äiti kysyi. - Osasitko yhtään?

- Kato lukujärjestyksestä, Terhi tokaisi.

Terhi kuuli miten äiti alkoi sipistä keittiössä lukemisesta ja kaikesta siihen liittyvästä. Isän aikana hän ei puhunut. Terhi sulki huoneensa oven, ettei kuulisi. Hän laittoi kasetin soimaan.

- Terhi kiltti, äiti sanoi ovelta. - Älä soita niin kovaa, kun me ei voida puhua mitään.

- Minun asioitani ei tarvitse kertoa, Terhi sanoi. - Aina niitä selität vaikken halua.

Annelikin tuli siihen.

- Mitäs arvelet, hän kysyi, - jos lähtisin teidän kanssanne etelän matkalle?

- Lähteekö isä, Terhi kysyi.

- Eihän isä pääse, äiti sanoi, - kun näytäntökausi on alkanut. Ja hän jo lomaili.

- Minä jään läksyissä jälkeen, Terhi vastusti. - Sitten saa kamalasti tehdä lisätöitä.

- Otetaan vaikka kirjat mukaan, äiti ehdotti. - Ei teillä vielä niin paljon tehtäviä ole.

Terhi sulki oven, sillä hän tahtoi levätä ja kuunnella Rikiä. Toiset soittivat kaikenmaailman Samanthetaa. Terhi piti Rikistä, sillä isä sanoi että siinä oli tosi artisti. Riki oli oikea taiteilija.

Illalla ennen kuin isä lähti teatteriin, puhuttiin matkasta uudelleen. Asia täytyi päättää pian. Vanhemmat puhuivat ja laskivat rahoja. Lopulta teatteri miltei unohtui. Isä lähti juosten töihin vaikka hän tavallisesti lepäili ennen näytöstä ja keskittyi rooliinsa.

Seuraavana päivänä palaneen talon luona yhä raivattiin. Sahanpuru pölysi ja kuorma-auton lavalle heiteltiin kaikenlaista roinaa. Kitkerä ja paha haju levisi ympäristöön, mutta Terhin oli siitä pakko kulkea. Ihmisiä seiso jalkakäytävällä. Ne tuijottivat taloa ja muutamat tulivat heidänkin pihaansa, kun siitä näki paremmin.

Iltapäivällä sama touhu jatkui. Joillakin ihmisillä oli aikaa seistä kadulla tuntitolkulla, isä ihmetteli.

He näkivät ikkunasta kokonaisia perheitä kurkottelemassa sireenipensaitten välistä palopaikalle. Katu oli täynnä autoja, jotka hitaasti ajoivat eteenpäin.

- Noilta saisi kerätä pääsymaksun, isä sanoi, - kun niin nauttivat toisten onnettomuudesta.

- Joku sanoi sitä tuhopoltoksi, äiti selitti.

- Eihän se meille kuulu, isä sanoi. - Olkoon mikä on.

Hän lähti omaan huoneeseensa harjoittelemaan lauluja, sillä työn alla oli lastennäytelmä. Isä oli siinä poliisimestarina. Terhi pääsi äidin kanssa katsomaan kaikki kappaleet ennen ensi-iltaa. Oli mukavaa, kun näyttelijät tulivat kumartumaan esityksen päätteeksi ja isä kumarsi aina Terhille.

- Sinusta olisi tullut hyvä rosvo, Terhi sanoi.
- Semmoinenko minä olen, isä nauroi ja halasi.
- Ainakin ennen ensi-iltaa, Terhi sanoi, - kun riitelet

kaikkien kanssa.

- Mutta enhän minä koskaan riitele, isä hämmästeli.
- Joka näytelmän kohdalla, Terhi selitti, - kun sinulle tulee uskonpuute ja alat jännittää.

Äiti tuli ovesta ja kuuli Terhin sanat.

- Niin juuri, hän vahvisti ja taputti isää pääläelle, mihin oli muodostumassa pieni kalju. Onneksi oli peruukkeja, sillä sankarin rooleissa piti olla vahva tukka. Terhi piti kuitenkin eniten huvinäytelmistä, sillä isä oli niissä paras.

- Mutta enhän minä teatterissa koskaan riitele, isä väitti edelleen, kun äiti purki ruokakassia.

- Et kai niin, äiti myönsi, - mutta lupaat aina sanoa milloin mitäkin työkavereillesi.

Isä näytti hämmästyneeltä.

- Matkaliput on sitten selvät, hän sanoi äidille. - Maksoin ne ja tapasin Annelin pankissa.

Keittiössä oli hiljaista.

- Kävittekö kahvilla, äiti kysyi.

- Ei ollut aikaa, isä selitti, - kun Annelin piti mennä opastamaan kaupungin vieraita.

Äiti laittoi maitopurkit kaappiin.

- Ihme että sen mies päästi, äiti sanoi.

- Miksei päästäisi, isä sanoi ja pyöräytti äitiä keittiön ympäri kuten hänellä oli tapana, kun oli tyytyväinen. Äiti kiljaisi.

- Olkaa hiljaa, Terhi sanoi. - Luulevat yläkerrassa vaikka mitä.

- Sovin muuten rehtorisi kanssa asiasta, isä sanoi Terhille. - Hän toivotti hyvää matkaa.

- Olisin minä itsekkin voinut kysyä, Terhi sanoi ja meni omaan huoneeseensa ovet paukkuen. Hän laittoi kasetin päälle ja alkoi kuunnella Viidakkokirjaa. Oli vaikea seurata lukijan ääntä, kun rivit tahtoivat kirjassa mennä sekaisin.

Anneli lähtisi heidän kanssaan. Hänellä oli aina jännittäviä vaatteita, erilaisia kuin äidillä, joka ei halunnut ihmisten katsovan. Annelilla oli kauniita pukuja. Terhi oli saanut koittaa korvakoruja ja ohutremmisiä sandaaleja, joilla Anneli kesällä käveli. Isä ei välittänyt vaatteista. Annelin hän kyllä huomasi, Terhi oli nähnyt, mutta hän pitikin kaikesta kauniista.

Onneksi äiti ei ollut teatterilainen. Isässä oli tarpeeksi kestämistä ennen ensi-iltaa. Hän luuli ettei muista osaansa tai ei selviydy näyttämöllä, sotkeutuu johonkin. Siitä seurasi hermoilua ja riitaa. Äiti sanoi perheen olevan naimisissa teatterin kanssa, kun ei olisi saanut edes sairastaa. Viikonloppuisin tai iltaisin ei päässyt yhdessä perheen kanssa mihinkään, kun aina oli näytös. Isä ei päässyt edes kuusijuhlaan. Tietysti silloinkin oli näytös vaikka Terhi olisi halunnut isän näkevän, kun hän lauloi yksin.

Terhi väänsi nauhurin kovemmalle.

- Älä hyvä lapsi, äiti sanoi ovelta.

- Miksei se mene harjoittelemaan teatterille, Terhi tokaisi. - Ei täällä voi kuunnella mankkaa eikä mitään.

- Mutta isähän tekee työtään, äiti sanoi.

- Ja minun pitäisi lukea läksyt, Terhi sanoi, - muttei tässä metelissä voi. Olisi laulanut sillä aikaa, kun olin koulussa.

- Pian isä lähtee teatterille, äiti sanoi. - Talo rauhoittuu vähäksi aikaa.